VI. évfolyam. Celldömölk 1910. december 14. 50. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön.
Ide intezendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Közöny és fásultság.

Nem látunk mást a közélet arenájában közönynél és fásultságnál. Az a kis lendület, mely az utóbbi években mutatkozott, teljesen ellapult s ma oly érzéssel járjuk be a közélet tereit, mintha — valami kietlen homoksivatagon járnánk. Ami a szemhatár előtt áll, az se hegy, az is csak zátony. Mélabus, gondokba borult emberek járnak-kelnek. Rémes, eddig nem ismert gondok tépik a családapa szivét, lelkét. Az élet annyira megdrágult, a fényüzés oly hatalmat vett rajtunk s olykor esztelen igényeiknek annyira hatalmában vagyunk hogy idegeink szétpattanásig, az elme elborulásig nyomja agyunkat a gond s ezt a sötét korterületet mással, mint a nehéz életgondok vivásával, megokolni nem tudjuk.

Mi más volt a régi udvarházak erkölcse, szemben a mi felmagasztalt, tulértékelt modern, vagy hipermodern felfogásunkkal. Bizony anyáink a kartonban vigabban mulattak, mint mi a kreppdesinekben és apáink boldogabbak voltak, mint mi, akik az argentiniai husért sápitozunk.

Mi lenne a kivezető?

Meline azt mondja: Visszatérés a faluhoz, ami a mi gondolatanyagunkra vonatkoztatva ennyit jelent: visszatérés az egyszerüséghez. A nivelláló kultura azonban nem engedi. Ma már a haladás jegyében a falu is imitálja a várost, a kisvárosok nagyvárosi allürökkel kápráztatják magukat és másokat és itt van a bünös, a fényes főváros, melybe mint a mohamedánok Mekkájában vágyik az, aki a vidéken jól él és vágyik az, akinek exisztenciája lezüllött már a vidéken, vagy züllöben van.

Egy rettenetesen decomponált társadalmi fejlődés zürzavarában élünk s rettegve nézzük, hogy erkölcsi világunkat, hogy döngeti ez a zavaros eszmeáramlat, melynek még törekvései végcélját se sejtjük, nemhogy azt megtudnók állapitani, hogy e célokból mit hajt kerusztül? — — — —

De mindenesetre a legnagyobb megdöbbenéssel látjuk a közöny és fásultságnak ijesztő terjedését. Ott tartunk már a pusztaszenttornyai gányó sajátszerü filozófiájánál: Valahogy csak lesz, mert ugy, hogy sehogy se legyen, még nem volt. Ez a homályos megnyugvás a jelenben s jövőben és a fatalizmus tölthet el csak némi megnyugvással, mert minden, amit ez a rohano jelen felkotor, mozgat, ostromol, dönt, gunyol és nevetségessé tesz, — ami eszményeink tárgya, szellemi tartozékunk: nevelés, előitélet, megszokás és ragaszkodó szeretet növelték meg bennük. Aztán mi még csak megvagyunk a megvedlett, régi fényétől megfosztott eszményeinkkel, de féltjük az uj generációt, az utánna következendőt, melynek az erkölcs nagy talizmánjait az élethareban nem adják meg. Már eddig is rémületesen sokat rontottak a modernség vagy mondjuk tán helyesebben, a modernség firmájával becsempészett eszmei dugáruk a lelkeken: de hogyha ez a forrongás tovább tart és a kornak tévedt racionálismusa csakugyan lerombol minden erkölcsi intézményt, — mi lesz ami az embert küzdésre és bizva-bizásra ösztönzi, lelkesiti? Valóban ezt nem is sejthetjük.

Közönyünk és fásultságunk pedig akkora, hogy az is egyik életelvünk: utánnam az özönviz. Minden kor nagy erőbeli tartalékokat hagy meg az utókorra, — mi pedig azt mondjuk, hogy mit törődöm én az utánnam következőkkel, csak én fussam meg minél kellemesebben az élet utját. Csak ez a vágy is sikerülhetne! De mily kevésnek sikerül és akik felé irigykedve tekingetünk, akik az élet illatos rózsáira hajtják fejüket: azokat is megrokkanva látjuk az életnek olykor közbeeső stációján, amint azt hirdetik közönnyel és fásultsággal: hogy bolond az élet.

Az élet pedig nem bolond. Rá kell jönni mindenkinek, hogy van az embernek két nagy java: a munka és az erkölcs. Akiben e kettő hiányzik: a munkaszeretet és erkölcsi eszmények, — az lehet csak sivárlelkü unatkozó, az életundor betege. Végső konkluzionk tehát az, hogy a munkaszeretet — ez van ebben a fásult, közönyös korban letünőben: sokan azt hiszik munka az emberből rabszolgát teremt, pedig az teremti a szabad embert s egyedül véle türhető az élet!

Berzsenyi Lajos bucsuztatója.

Berzsenyi Dezső ügyvéd ujabban nagy érdeklődéssel kutat a család irattárában s a rokonságnál talált régi, megfakult iratok között nem egy érdekes levél kerül elő. Igy jutott napvilágra Berzsenyi Dániel atyjának, az 1819. évi szeptember 27-én elhalt Berzsenyi Lajosnak temetése alkalmával elmondott »bucsuztató« is. A régi elfakult papiron is jól olvasható munkáról hiányzik a kelet és a szerző neve, de maga a szöveg kétségen kivül megállapitja, hogy ezen bucsuztató Berzsenyi Lajos temetése alkalmával mondatott el az 1819-ik évben Kissomlyón hivataloskodott ev. lelkész által. Főtisztelendő Tompa Mihály jelenlegi kissomlyói ev. lelkész, »a kissomlyói ág. h. ev. gyülekezet története« cimü munkája szerint 1786-ban Németh Pál választatott meg kissomlyói ev. lelkésznek, aki 1794-ig töltötte ott be ezen lelkészi hivatalt. Ekkor Palotára ment lelkésznek, akit azonban 1795-től 1804-ig Kissomlyón lelkészkedett Hrabovszky György után ismét visszahivott a kissomlyói evang. gyülekezet. Németh Pál másodizben 1804-től 1821-ig működött mint lelkész Kissomlyón. E szerint Berzsenyi Lajos elhalálozása idején 1819-ben Németh Pál volt a kissomlyói ev. lelkész, aki hivatásánál fogva Kissomlyó filiájában a temetést végezte.

Noszlopy Tivadar »Berzsenyi Dániel és családja« cimü munkájában a 20-ik lapon azon állitása igazolására, hogy a költő atyja életének utolsó csaknem 20 évét beteges állapotban töltötte, közli dukai Takács Judit anyjának, dukai Takács Istvánné szül. Vittnyédi Teréziának temetése alkalmával 1811. évi szeptember 3-án Németh Pál kissomlyói ev. lelkész által elmondott bucsuztatóból azon részt, mely Berzsenyi Lajosra vonatkozik és amely igy hangzik:

»Egyházas-Berzsenyi Berzsenyi Lajos

Roland emlékezvén, szivem ugyan megszur,
Mert ha atyafi nem volnál is mihozzánk,
Mégis megérdemlené e szómat hozzád:
A sinlődőkkel vagy régen egy osztályban,
Így érdegelsz halmi házi ispotályban.
Köszönöm házamhoz vonzó szivességed,
Hordozhasd békével sok erőtlenséged.
Majd mikor neked is jó a vezora,
Keszen fejet hajts a mindenható szóra.
Hogy mint érett buzát, szépen learasson,
A mennyei csűrbe betakaríthasson.

Ha nem Németh Pál lott volna is 1819-ben Kissomlyon lelkész, Takács Istvánné bucsuztatójából is meg lehetne állapitani, hogy a két bucsuztató szerzője egy és ugyanaz, annyira hasonló a stilus és a verszezet s ha a fenebbi sorok Noszlopy Tivadar közlése szerint Németh Paltól származnak, úgy az alábbi bucsuztato szerzője is minden kétségen kivül Németh Pál, volt kissomlyói ev. lelkész. Az érdekes bucsuztató szövege a következő:

Uri Tekintetes Nemes és Közrendek
E' gyászos udvarban öszvö gyült emberek
Ti is változandók levén mint tengerek,
az idő járása így beszél veletek:

Őszben tsavarodott, látjuk már az idő
E' négy részből álló gyönyörü esztendő,
aki nyárban gyüjtött, majd a lesz kelendő,
éltünk is mint a nyár, hamar elmenendő.

Maga Urunk Jézus a fához igazitt
mikor az utolsó ítéletről tanit:
tekintsetek ugymond, a fige s egyébb fat,
ha egyszer bimboznak, közel vagyon a nyár,
ha a leveleket hullatják, a tél vár.

Az ember életben hasonló négy részek
vagynak: tavasz, ősz, nyár és a komor telek,
egyik, vagy másikban minden élő felek
részt vesznek, napjaik amiz itt eltelnek.

Legboldogabb, akit gyenge tavaszában
megadozik artatlan kisded koraban
nem vesz részt az ősznek tsipős harmatjában,
a rozzant öregség unalmasságában.

[illegible]

ilyen zatokat az, oh be gyakorta mert,
sok élete helyett néha halált is kert, —
amint a sanyaru ősz vagy tél rea ert.

Egy ilyen fanyar ősz, sőt többnyire tele
e boldogult urnak volt egész élete
mert szép Talentomi s elme tehetsége
mellett, gyengélkedő volt az egészsége.

Mégis a' mértékelt, józan, rendes élet,
mitől a vakmerő sok esetben felhet,
attól is megmenti, batton ily itélhet
magának a józan életet igerhet.

E' szerint ennek is élettl tödnyi,
a rendetlenségtől tudvan magát ényi,
oh be nehéz sokunknak ezt megállonyi,
azért szóktunk korán halálnok áldozni.

Ilyen gyengélkedő test-alkutás mellett
egész hetvenhatra vinni az életet
tegyen tola akarki ám itéletet,
ha nem kell-e hozza vigyázot s mértéklet.

Azon kivül pedig, hogy ilyen koros volt, szemeinek könnyö, oh be sokszor lefolt sok viszontagságin, mert mint ím, é sem volt házi kereszt nelkül, mely reája todolt.

De letette immár ezen terhe-hordozást,
látja szinről-szinre, kiben hitt, Jézusát,
e bűnös földön már nem tesz tsöllés-botlást,
általam mondatja e végső butsuzást:

Egyházos Bersényről Borsenyi Lajosnak
neveztettem itten, e földi lakosnak,
de más haz az örök: más örök városnak
kell lakosa lennem: a sír 's koporsónak.

Világ! régen tudtam benned e sorsomat,
hogy egyszer föld ala vettéted ágyomat;
nem is zugolodom ezért, mert zsoldomat
fel kelletett vennem, tudván botlásomat.

De egy zálogom van még kezeid között,
kivel a termeszet engem öszve füzött,
ezért viz ortzámon sokszor le-öntözött,
hogy tőlem egy Fiam Somogyban költözött.

Ezt e hat meg az oroszlányok vermében
vagy talán a Balaton nagy tengerében,
annak feneketlen melység orvényében
uszol, Dánielem, szivkeserüségben!

Jákóbnak regenten itzenket fia volt,
de mégis Gosenben, mint öreg, hogy megholt,
minden életben sanyarusag el-folt
emlékezetiből, hogy József-ettye ott volt.

Nekem csak ez egyetlen egy fiam vagyon,
lehetetlen hat hogy ne sajnáltom nagyon,
hogy dajka kodása nélkül betegágyon
fekszem, a halál nyil mig szúra agyon.

De mégis megengette az Isten ernem,
hogy nem kellett addig halál revét mernem,
mig le teges, bádgyott allopottyában tett
Somogyi uttyából Fiam, megérkezett.

Meg ölett a lelkem az öreg Jakobbal,
hogy megláthattalak magad magzatoddal,
atyai aldásom lántem rad azokkal
bővelkedjek lelki, testi aldásokkal.

Köszönöm, jó fiam, neked s az Istennek
hogy e betsülete esett holt testemnek:
hogy [illegible] kőnyö fajtám gyermekemnek
ezzel nagy terhet oszlottak szivemnek.

Ezért az utadert az Isten megaldjon
Kedvelt Jó Menyemmel Takács Zsuzsannaddal,[1]
meg nyilt szivü unokámmal Lydiaddal,[2]
Farkas,[3] Antal,[4] László[5] szép Fi-agotskáddal.

Lydia, jó Lányom, főképpen Te voltál,
Ki betegségemben ártem eltél, holtál,
mikor jó Anyádtól dajkául hagyattál
mellettemben, ágyamban soha meg nem untál.

Fiam, hired, nevedet a Haza kebleben
mélyére findesz a tudosok seregében
ezek fölebb vizyek az egész megyében
Soprony, Vas, Somogy és több nagy Vármegyékben.

(Folyt. köv.)

Jegyzet.

1) Takács Zsuzánna, Berzsenyi Dániel neje meghalt 1848. január 11 én.

2) Berzsenyi Lidia férjezett nagyalásonyi Barcza Károlyné sz. 1. 18. febr. 13.

3) Berzsenyi Farkas Somogyvármegye volt alispánja szül. Kemenessömjénben 1803. okt. 18-án [illegible] ug. 9-en.

5) Berzsenyi László szül. Niklán 1809. nov. 24.

A legelső csókod . . .

Tűzbe dobhatod már minden levelemet,
Meg is tilthatod már, hogy ne irjak neked,
Elmondhatod azt is, hogy senkim se voltál;
Legelőször mégis rólam álmodoztál.

Mikor a szerelmet már ismerni kezdted,
Én értem sóvárgott szüntelen a lelked,
Sovány vigasztalás az, hogy elfeledtél:
Legelőször mégis csak engem szerettél.

Odaborulhatsz már más férfi karjába,
Szomjas ajkad vágyhat másnak a csókjára,
Ha csillagtalan is lesz nekem az égbolt:
A legelső csókod mégis az enyém volt.

Novák Pál.

HIREK.

Bankett. Apati Ignác fütőházfőnöknek Szombatheiyre történt áthelyeztetése alkalmából a hozzá beosztott alkalmazottak f. hó 12 én, vagyis hétfőn este a Griff szálló nagytermében bucsu bankettet rendeznek, melyen az állomási személyzet, valamint főnöktársai és városi jóbaratai és tisztelői is reszt vesznek. A banketten való menjelenest előre kell bejelenteni, mely célból alábbi iveket körözik. Ha idővösvidsége miatt valaki nem juthatott ez ivhez s az estélyen megjelenni kivan, ebbéli szándekát a Griff szálló tulajdonosánál, esetleg a fütőházfőnöki irodaban ma még bejelentheti.

Vadaszatok. Dr. Porkoláb Mihály f. hó 4-en vasárnap tartotta bobai teruleten a körvadaszatot, mely alkalommal 109 drb. nyul és 11 fogoly került teritékre. A házigazdán és fián kivül reszt vettek a vadászaton: Nagy Dénes, Pottyondy Pál, Vidos Dániel, Várallay Pál, Major László, dr. Móritz Dénes, Móritz László, Bárdossy Zoltán, Fodor István és Vass Karoly. — Id. Vidos József nagybirtokos, f. hó 18 án tartja meg a körvadaszatot mihályfa és tokorcsi vadászterületén. — Major László dukai földbirtokos f. hó 11-én borgatán tart körvadaszatot, mely vadaszatokra városunkból többen hivatalosak.

Élelmes korcsmáros. Arra nézve, hogy valakit mily nagy üzleti szellemmel áldott meg a teremtő, az alábbi eset élenken megvilágitja. Egyszersmint azonban a történtekről kétféle tapasztalatot is szerezhetünk magunknak. Az egyik az, hogy az idealizmusból is tud a realista tőkét kovácsolni; a masik pedig hogy a házassági közvettes nem mindig jövedelmező mesterség, néha ráfizetessel jár. Történt pedig a dolog imigyen. Van itt városunkban egy fiatalember, aki meg mindig a garzonemberek ösvényein tevelyeg. Ismerősei joakaratbol e avagy gonosz szandékból, vagy talán szánalombol — bajos megállapitani. — meg akarták nősiteni s kivittek magukkal egyik közelebbi községbe, mondvan, hogy ott a korcsmarosnak van egy gyönyörüen fesledező bimbaja, egy szépséges leánya, aki liliomként hajladozik jobbra is, balra is anélkül azonban, hogy valaha megingott volna. Ezt a szép liliomszálat akarták az ifjuval a házassági zenitség utján leszakittatni. Sürgős levél kö-

legenyjelölt fényes kisérettel ki fog utazni, szemlét tart a portán s szemügyre kerül a leanyzó. Az ottani helyi megbizott volt ugyanis a vendéglős részéről a közvetitő, aki a tán sietett is a jó hirt megvinni a praesumptiv apósnak. Megkezdődik a készülődés, a baromfiak nyaktiló ala kerülnek s olyan sürgés-forgás támad, hogy egy átutazó vandor is megsejthette abból a dolgok mibenlétét. Elérkezik a várt nap s a négy tagból álló vendégsereg beállit. Az örömszülők a saját lakosztályukba tessékelik őket, az asztalra kerül minden jófalat és ital. Midőn a gyomor kielegitése teljes volt, szóba kerül a pezsdülő vertől hevesen dobogó sziv ügye is. A jövevényeket azzal nyugtatja meg az ottani bizalmi férfiu, hogy ő már azt a szülőkkel letárgyalta s rendben van minden. Erre a vendégsereg — re bene gesta — szivélyesen bucsuzik. Eddig rendben volna minden. A következő napok egyikén azonban a közvetitő szerepet vivő férfiu egy számlát kap a vendéglőstől, mely szerint a háztüznézesnek volt napon felmerült kontó több mint 18, szoval tizennyolc koronát tesz ki s miután az üzleti szellemtől érősen áthatott vendéglős szerint a czelldömölkieket a közvetitő vitte oda, quasi az ő vendégei voltak, most tehát fizessen. Kommentárt nem füzünk az esethez, csupán arra vagyunk kiváncsiak, hogy az ifjakból lesz-e valaha háza-pár.

Betegek karácsonya. A korházi szegény betegek ügyét szv. Szögyény-Marich Ferencne szül. Gorcey Paula grofnő elen néhány nemesszivu uriasszony szokta felkarolni s vigasztalásukra kellemes karácsonyi ünnepet rendezni. Ez az akció az idén is megujult s a nobilis grófnő nagy anyagi és erkölcsi támogatása mellett a jószivü emberek között megindult a gyüjtés. Az adakozásra hajló irgalmas szivü emberbaratok ajándékait Bán János plebános gyüjti, illetvé az e célra szolgáló adományokat ő fogadja el.

25000 korona az uj vasutra. Kemenesmagasi község képviselőtestülete e hó 6-án gyülést tartott, melyen a Kapuvár—nevecseri vasut épitési költségeire 25 ezer koronat szavaztak meg.

Helyreigazitás. A sági uradalom bérbeadásáról mult heti számunkban egy hirt közöltünk. Közleményünk annyiban szoros helyreigazitásra, hogy a szerződés meg nincs megkötve s a bérlet nem 50, hanem 20 évre van tervezve.

Hirtelen halal. Csitkei Antalné nagysimonyi lakos 60 éves koraban hirtelen meghalt. A halálokának megállapitásra Simonyi Aladár szolgabiró és dr. Hetthessy Elek körorvos mazott ki a helyszinre.

Vörheny. Kemeneskápolna községben a gyermekek között vörheny lepett fel.

Tolvaj cigányok. A sági cigányok baromfi-hajszára eheztek. De mert a tolvaj cigány nem szokott a saját falujában tolni, működésük terén Bobat és Egyházashetyet választották ki. E két községben mintegy 10—12 ludat és tyukot szedtek össze. Feljelentettek őket. — Ugyancsak sági cigányról, Kolompar Paliról szól egy másik eset. Ő meg a kiskőcsi szegényház tetejet lopta le. Bizonyára fázott a more, egy kis tüzelőfára volt szüksége, hogy gémberedett tagjait egy kissé felmelegitse.

Betyár. Papkeszi Nagyda-Mátos egynehányad magával rozsot lopott. A tolvajokat azonban rajtacsipték és feljelentettek.

Járvány. A szaj- és körömfajas; a hasitott körmü allatok ezen ragadós nyavalyája ujabban atterjedt Kemenespálfa, Alsóság, Ostfiasszonyfa és Szergény községek marháira is.

Hirek a postáról. A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az idegen tengeren járó cs. és kir. hadihajókra szóló postautalványokat 1911. januar hó 1-töl kezdve már nem a belföldi forgalom részére kiadott rózsaszinü ürlapokon kell kiállitani.

Karácsonyi ajándékok. A kereskedelmi alkalmazottak Menházára több kereskedő értékes boltu tárgyakat ajándékozott, ezt az egyesület most rendezett sorsjátéka alkalmából szét fogja osztani azok közöt, a kik az emberbaráti vallalkozást pártolják sorsjegyek vételével, avagy terjesztésével. Ajándéktárgyat kaphat babatol kezdve praktikus ajándéktárgyakig mindenki, a ki már egy darab sorsjegyet vesz vagy elad. Persze az ajándékok értéke is progressziv növekedik a szerint, hogy az illető hány sorsjegyet helyez el. Mert pl. 50 sorsjegy vétele vagy eladásanál lehet kapni angol utazó bőröndöket, fegyvereket, orakat, zománcozott gyönyörü litesöveket stb. Egy kis képes prospektus tájékoztat minden érdeklődőt — most hozza, szabad választást engednek a diszes karácsonyi ajándék kollectiban. Minden ajándékozás nélkül is egész lelkekkel ajánlanunk a kereskedői alkalmazottak menháza ügyet, hat meg ily elmes formával. Kérjünk tájékoztatót a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületenél Budapest, VII. Wesselényi utca 36.

Részegen a másvilágra. Normális eszjárásu ember nem követhet el öngyilkosságot s ha ezt teszi mégis, vagy megzavarodott elmével, vagy részeg fővel szanyja rá magát. Nemeth János helybeli napszámos csütörtökön delelőtt felakasztotta magát a padlás egyik gerendájára. Tettet ő is ittas fővel követte el.

A jövő év ünnepnapjai. Nehány hét multva elkövetkezik az uj esztendő, a mely szüttal vasárnap kezdődik. A farsang januar 8-tol februar 28-ig tart. Husvétsáprilis 16 és 17-én, pünkösd junius 4 és 5-én, urnapja junius 15-en lesz, kettősünnep ezeken kivül csak marcius 25 és 26 an van, de ehelyett a karácsony harmas ünnep lesz, mert december 25 hétfőn lesz.

Az év utolsó hónapja. A «Meteor» jelentése szerint december hó változási napjai 9—12—15—16—23—26—27 és 31-re esnek. Ezek közül legerősebb hatásunak a 12-iki hideg, 15-iki csapadékos, havas és 26 iki hideg, szeles, esetleg viharos jellemzi.

Az ingyenes nepoktatás. és tandijkarpotlás tüzetes magyarazatat nyerhetik az iskolaszékek azon munkabol, melyet e célra Göndör Ferenc veszprémi kir. s. tanfelügyelő irt. Tanitók rendkivül becses anyagot találnak benne, iskolaszékek pedig teljes tájékozódást nyernek arra az esetre is, ha netán tandijkárpótlásuk miatt felebbezésre lenne szükségük. A könyvben 80 magyarázatban mintegy 10 miniszteri rendelet és közig. birósági döntvény van. Ára egy korona. Megrendelhető a szerzőnél.

Janoshaza.

Rovatvezető: BORS.

A janosházai iskolákat lezárták. Miután a kanyaró annyira elterjedt, hogy már egészen járványszerü, azért az iskolákat dec. 8-án lezártak. A gyermekek mehetnek most a szélrózsa minden irányába. Tanulmányaikat abba kellett hagyniok éppen abban az időben, amikor legjobban járhatnak az iskolába. Hogy meddig kell távolmaradniok az iskolától, az még bizonytalan, de előreláthatólag vagy 4 hetig.

Eljegyzés. Ámor istenke elrepült községünk felett és szerelem-nyilat elereszt vén, egy bájos leanyka szivében állt meg. E bájos leányka Schlesinger Irenke, akinek eljegyzése szombaton volt. A fényes eljegyzésen ott voltak: Dr. Marton Adolf és a Salzberger-család összes tagjai. A legjobb hangulat mellett együtt voltak kivilágos-kivirradtig.

Választások. Az orthodox hitközség tisztujitása 1910 dec. 16-án lesz. Az előjelekből itelve marad minden a régiben.

A Koronát megépitik. Erdődy Sándor grof tulajdonat képező szálodajanak az átalakitása végett Moger sarvari épitőmester meroseket eszközölt, hogy azon ősdi épületből egy modern szálloda készülhessen. Egy lépéssel megis előbbre megünk s elismeréssel kell adózunk az adózatkeszt grof iránt, aki ily magbizast adott az épitőmesternek. Az épitkezést a tavasszal kezdik.

A két éves katonai szolgálat. A katonai reformok közül kétségtelen a legfontosabb a két éves szolgálat behozatala. Mint értesülünk, a két éves katonai szolgálat a lovassagnál és a honvéd tüzérségnél keresztül vihető nem lesz. Ép azért az ezen fegyvernemhez beosztott legénységet olyképpen fog rekompenzálni, hogy a szabadságos állomanybeli idejük meg nem fog rövidittetni. Az elő zés szemlés meg fogjak szünni, azonban a hadügyminisztertnek joga lesz effele szemléknek tartasát elrendelni.

Szerkesztői üzenetek.

N. P. A levelet már lezártam, mikor értesültem sorairól. Igen örültem neki és igen meglepett az az ősztinte barátszeretet. Majd úgy amogy, csak elbánok vele, nyugt lelkismeretem. Üdv.

»Egyházas-Berzsenyi Berzsenyi Lajos úr,
Rolad emlékezvén, szívem ugyan megszúr,
Mert ha atyafi nem volnál is mihozzánk,
Mégis megérdemlnéd e szómat hozzád:
A sinlődökkel vagy regen egy osztályban,
Így érdegélsz halmi házi ispotályban.
Köszönöm házamhoz vonzó szivességed,
Hordozhasd békével sok erőtlenséged.
Majd mikor neked is jő a vetora,
Készen fejet hajts a mindenhato szora.
Hogy mint erett buzát, szépen learasson,
A mennyei csűrbe betakaritthasson.

Ha nem Németh Pál lett volna is 1819-ben Kissomlyon lelkész, Takács Istvánné bucsuztatojából is meg lehetne állapitani, hogy a két bucsuztató szerzője egy és ugyanaz, annyira hasonló a stilus es a versezet s ha a fenebbi sorok Noszlopy Tivadar közlése szerint Németh Paltól származnak, ugy az alábbi bucsuztató szerzője is minden ketségen kivül Németh Pál volt kissomlyói ev. lelkész. Az érdekes bucsuztató szövege a következő

Uri Tekintetes Nemes és Közrendek
E' gyaszos udvarban öszvö gyült emberek
Ti is változandok levén mint tengerek,
az idő járása igy beszel veletek:

Őszben tsavarodott, látjuk már az idő
E' négy részből álló gyönyörü esztendő,
aki nyarban gyüjtott, majd a lesz kelendő,
éltünk is mint a nyár, hamar elmenendő.

Maga Urunk Jézus a fakhoz igazitt
mikor az utoiso ideletről tanit:
tekintsetek ugymond, a fige s egyebb fat,
ha egyszer bimboznak, közel vagyon a nyár.
ha a leveleket hullatjak, a tel vár.

Az ember eltelben hasonlo negy részek
vagynak: tavasz, ősz, nyár és a komor telek,
egyik, vagy masikban minden elö felek
résztvesznek, napjaik annak itt eltelnek.

Legboldogabb, aki gyenge tavaszában
megádozik artatlán kisded koraban
nem vesz reszt az ösznek tsipös harmatjában,
a rozzant öregség unalmasságában.

De aki már hatvan, hetven esztendős ős
ilyen szabokat az, oh be gyakorta mert,
sok élete helyett neha halált is kért,
amint a sanyáru ősz vagy tel rea ert.

Egy ilyen fanyar ősz, sőt többnyire tele
e boldogult urnak volt egész elete
mert szép Talentoui s elme tehetsege
mellett, gyengélkedö volt az egészége.

Megis a meresekelt, józan, rendes elet,
[illegible]
attól is megmenti, batron ily néllet
magának a józan eletet igerhet.

E' segitse ennek is eletit tudnyi,
a rendetlenségtöl tudvan magat tenyi,
oh be nehéz sokunknak ezt megállonyi.
azert szoktunk koran halalnok áldoznyi.

Ilyen gyengélkedö test-alkutás mellett
igesz hetvenhatra vinni az eletet
tegyen reda akarkis am ideletet,
ha nem kell-e hozza vigyazot s mérteklet.

Azon kivül pedig, hogy ilyen koros volt
szemeinek könnyö, oh be sokszor lefolt
sok viszontagságin, mert mint mi, ö sem volt
házi kereszt nélkül, mely reája tödolt.

De letette immár ezen terhe-hordozást;
látja szinről-szinre, kiben hitt, Jézusát,
e bünös földön már nem tesz tsötlés-botlást,
általam mondatja e végső butsuzást:

Egyházos Bersenyről Borsenyi Lajosnak
neveztettem itten, e földi lakosnak,
de más ház az örök; más örök városnak
kell lakosa lennem; a sir 's koporsónak.

Világ! regen tudtam benned e sorsomat,
hogy egyszer föld ála vetteted ágyomat;
nem is zugolódom ezért, mert zsoldomat
fel kelletett vennem, tudván botlásomat.

De egy zálogom van még kezeid között,
kivél a termeszét engem öszve-füzött,
ezért viz ortzánon sokszor le-öntözött,
hogy tőlem egy Fiam Somogyban költözött.

Élsz e hát meg az oroszlányok vérfiben
vagy talán a Balaton nagy tengerében,
annak feneketlen melység örvényében
uszol, Dánielem, szivkeserü-segben!

Jákobnak regenten ttzenket fia volt,
de megis Gosenben, mint öreg, hogy megholt,
minden eletbéli sanyarusag el-folt
emlékezetiből, hogy Józseftye ott volt.

Nékem csak ez egyetlen egy fiam vagyon,
lehetetlen hát hogy ne sajnáltom nagyon,
hogy dajká kodása nélkül betegágyon
fekürtem, a halál nyil mig szura agyon.

De mégis megengette az Isten ernem,
hogy nem kellett addig halál revét mernem,
mig betegs. fádgyott állopottyában tett
Somogyi uttyabol Fiam, megerkezett.

Meg ölett a lelkem az öreg Jakobbal,
hogy meglatho tálak magad' magzatoddal,
atyai áldasom lantem rad azokkal
bővelkedjek lelki, testi áldasokkal.

Köszönöm, jó fiam, néked s az Istennek
hogy e betsülete esett holt testemnek:
[illegible] fájdam gyötrelemmel
ezzel nagy terhet oszlottak szivemnek.

Ezert az utadert az Isten megáldjon
Kedvelt Jó Menyemmel Takács Zsuzsannáddal,[1]
meg nyilt szivü unokámmal Lydiáddal,[2]
Farkas,[3] Antal,[4] László[5] szép Fi-ágotskaddal.

Lydia, jó Lanyom, főképpen Te voltál,
Ki betegségemben értem eltel, holtál,
mikor jó Anyádon dajkául hagyattál
mellettemben, ágyamban soha meg nem untál.

Fiam, hiredt nevedet a Haza keblében
mi lyet findesz a tudósok seregében
ezek föllebb vizek az eges megyében
Soprony, Vas, Somogy és több nagy Varme-
[illegible] ágyekben.

(Folyt. köv.)

Jegyzet.

1) Takács Zsuzsánna, Berzsenyi Dániel neje meghalt 1848. január 11-én.
2) Berzsenyi Lidia férjezett nagyalásonyi Barcza Károlyné sz. d. 18[illegible] febr. 19.
3) Berzsenyi Farkas Somogyvármegye volt alispanja szül. Kemenessömjénben 1803. okt. 18-án
4) Berzsenyi Antal szül. Niklán 1806 aug. 9-én.
5) Berzsenyi László szül. Niklán 1809

A legelső csókod

Tüzbe dobhatod már minden levelemet,
Meg is tilthatod már, hogy ne irjak neked,
Elmondhatod azt is, hogy senkim se voltál;
Legelőször mégis rólam álmodoztál.

Mikor a szerelmet már ismerni kezdted,
Én értem sóvárgott szüntelen a lelked,
Sovány vigasztalás az, hogy elfeledtél:
Legelőször mégis csak engem szerettél.

Odaborulhatsz már más férfi karjába,
Szomjas ajkad vágyhat másnak a csókjára,
Ha csillagtalan is lesz nekem az égbolt:
A legelső csókod mégis az enyém volt.

Novák Pál.

HIREK.

Bankett. Apáti Ignác fütőházfőnöknek Szombathelyre történt áthelyeztetése alkalmából a hozzá beosztott alkalmazottak f. hó 12 én, vagyis hétfőn este a Griff szálló nagytermében bucsu bankettet rendeznek, melyen az állomási személyzet, valamint főnöktársai és városi jobaratai és tisztelői is részt vesznek. A banketten való menjelenést előre kell bejelenteni, mely celból aláirási iveket körözznek. Ha időrövidsége miatt valaki nem juthatott ez ivhez s az estélyen megjelenni kiván, ebbeli szandékát a Griff szálló tulajdonosánál, esetleg a fütőházfőnöki irodában ma még bejelentheti.

Vadászatok. Dr. Porkoláb Mihály f. hó 4-én vasárnap tartotta hobai területen a körvadászatot, mely alkalommal 109 drb. nyul és 11 fogoly került teritékre. A házigazdán és fián kivül részt vettek a vadászaton: Nagy Dénes, Pottyondy Pál, Vidos Dániel, Várallay Pál, Major László, dr. Moritz Dénes, Moritz László, Bárdossy Zoltán, Fodor István és Vass Karoly. — Id. Vidos József nagybirtokos, f. hó 18 án tartja meg a körvadászatot mihályfai és tokorcsi vadászterületen. — Major László dukai földbirtokos f. hó 11-én borgatán tart körvadászatot, mely vadászatokra varosunkból többen hivatalosak.

Élelmes korcsmáros. Arra nézve, hogy valakit mily nagy üzleti szellemmel áldott meg a teremtö, az alábbi eset élenken megvilágitja. Egyszersmint azonban a történtekről kétféle tapasztalatot is szerezhetünk magunknak. Az egyik az, hogy az idealizmusból is tud a realista tőkét kovacsolni; a masik pedig hogy a házassági közvetites nem mindig jövedelmező mesterség, néha ráfizetéssel jár. Történt pedig a dolog imigyen. Van itt varosunkban egy fiatalember, aki még mindig a garzonemberek öszvényein tevelyeg. Ismerösei jóakaratból e avagy gonosz szándékból vagy talán szánálomból — bajos megállapitani. — meg akartak nősiteni s kivittek magukkal egyik közelebbi községbe, mondvan, hogy ott a korcsmarosnak van egy gyönyörüen fesledező bimbaja, egy szepséges leánya, aki liliomként hajladozik jobbra is, balra is anélkül azonban, hogy valaha megingott volna. Ezt a szép liliomszálat akartak az ifjuval a hazassági zentség utján leszakittatni. Sörcős levél kö-

legényjelölt fényes kisérettel ki fog utazni, szemlét tart a portán s szemügyre kerül a leányzó. Az ottani helyi megbizott volt ugyanis a vendéglős részéről a közvetitő, aki a tán sietett is a jó hirt megvinni a praesumptiv apóshak, Megkezdődik a készülődés, a baromfiak nyakuto ala kerülnek s olyan sürgés-forgás támad, hogy egy átutazó vándor is megsejthette abból a dolgok mibenlétét. Elérkezik a várt nap s a négy tagból álló vendégsereg beállit. Az örömszülők a saját lakosztályukba tessékelik őket, az asztalra kerül minden jófalat és ital. Midőn a gyomor kielégitése teljes volt, szóba kerül a pezsdülő vertől hevesen dobogó sziv ügye is. A jövevényeket azzal nyugtatja meg az ottani bizalmi férfiu, hogy ő már azt a szülőkkel letárgyalta s rendben van minden. Erre a vendégsereg — re bene gesta — szivélyesen bucsuzik. Eddig rendben volna minden. A következő napok egyikén azonban a közvetitő szerepet vivő férfiu egy számlát kap a vendéglőstől, mely szerint a háztüzelésnek volt napon felmerült kontó több mint 18, szóval tizennyolc koronát tesz ki s miután az üzleti szellemtől erősen áthatott vendéglős szerint a czelldömölkieket a közvetitő vitte oda, quasi az ő vendégei voltak, most tehát fizessen. Kommentárt nem fűzünk az esethez, csupán arra vagyunk kiváncsiak, hogy az ifjakból lesz-e valaha házaspár.

Betegek karácsonya. A kórházi szegény betegek ügyét özv. Szögyény-Marich Ferenczné szül. Görcey Paula grófnő elen néhány nemesszivü uriasszony szokta felkarolni s vigasztalásukra kelleres karácsonyi ünnepet rendezni. Ez az akció az idén is megujult s a nobilis grófnő nagy anyagi és erkölcsi támogatása mellett a jószivü emberek között megindult a gyüjtés. Az adakozásra hajló irgalmas szivü emberbarátok ajándékait Bán János plebános gyüjti, illetve az e czélra szolgáló adományokat ő fogadja el.

25000 korona az uj vasutra. Kemenesmagasi község képviselőtestülete e hó 6-án gyülést tartott, melyen a Kapuvár—nevecseri vasut épitési költségeire 25 ezer koronát szavaztak meg.

Helyreigazitás. A sági uradalom bérbeadásáról mult heti számunkban egy hirt közöltünk. Közleményünk annyiban szoros helyreigazitásra, hogy a szerződés meg nincs megkötve s a bérlet nem 50, hanem 20 évre van tervezve.

Hirtelen halál. Csitkei Antalné nagysimonyi lakos 60 éves koraban hirtelen meghalt. A halál okának megállapitására Simonyi Aladár szolgabiró és dr. Hettlingy Elek körorvos utazott ki a helyszinre.

Vörheny. Kemenesszápolna községben a gyermekek között vörheny lepett fel.

Tolvaj cigányok. A sági cigányok baromfi-hurcolkodtak. De mert a tolvaj cigány nem szokott a saját falujában lopni, működésük terén Bobat és Egyházashetyet választották ki. E két községben mintegy 10—12 ludat és tyukot szedtek össze. Feljelentettek őket. — Ugyancsak sági cigányról, Kolompár Paliról szól egy másik eset. Ő meg a kiskócski szegényház tetejét lopta le. Bizonyára fázott a more, egy kis tüzelőfára volt szüksége, hogy gémberedett tagjait egy kissé felmelegitse.

Lópás. Pápóczon Hajdú János egynehányad magával rozsot lopott. A tolvajokat azonban rajtacsipték és feljelentettek.

Járvány. A szaj- és körömfajás, a hasitott körmü állatok ezen ragadós nyavalyája ujabban átterjedt Kemenespálfa, Alsóság, Ostfiasszonyfa és Szergény községek marháira is.

Hirek a postaról. A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az idegen tengeren járó cs. és kir. hadihajókra szóló postautalványokat 1911. januar hó 1-töl kezdve már nem a belföldi forgalom részére kiadott rózsaszinü ürlapokon kell kiállitani.

Karácsonyi ajándékok. A kereskedelmi alkalmazottak Menházára több kereskedő értékes bolti tárgyakat ajándékozott, ezt az egyesület most rendezett sorsjáteka alkalmából szét fogja osztani azok között, a kik az emberbaráti vallalkozást pártolják sorsjegyek vételével, avagy tárgyasztásával. Ajándéktárgyat kaphat bárkitől kezdve praktikus ajándéktárgyakig mindenki, a ki már egy darab sorsjegyet vesz vagy elad. Persze az ajándékok értéke is progresszive növekedik a szerint, hogy az illető hány sorsjegyet helyez el. Mert pl. 50 sorsjegy vétele vagy eladásánál lehet kapni angol utazó bőröndöket, fegyvereket, órákat, zománczott gyönyörü tárcsöveket stb. Egy kis kepes prospektus tájékoztat minden érdeklődőt most hozzá, szabad választást engednek a diszes karácsonyi ajándék kollectiőban. Minden ajándékozás nélkül is egész lelkekkel ajánlanunk a kereskedői alkalmazottak menháza ügyét, hát még ily elmés formával. Kérjünk tájékoztatót a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületénél Budapest, VII. Wesselényi utca 36.

Részegen a másvilágra. Normalis eszjárásu ember nem követhet el öngyilkosságot s ha ezt teszi mégis, vagy megzavarodott elmével, vagy részeg fővel szánja rá magát. Németh János helybeli napszámos csütörtökön, delelőtt felakasztotta magát a padlás egyik gerendájára. Tettet ő is ittas fővel követte el.

A jövő év ünnepnapjai. Néhány hét mulva elkövetkezik az uj esztendő, a mely ezuttal vasárnap kezdődik. A farsang januar 8-tol februar 28-ig tart. Husvét aprilis 16 és 17-én, pünkösd junius 4 és 5-én, urnapja junius 15-en lesz, kettősünnep ezeken kivül csak marcius 25 és 26 án van, de ehelyett a karácsony harmas ünnep lesz, mert december 25 hetfőn lesz.

Az év utolsó hónapja. A «Meteor» jelentése szerint december hó változási napjai 9—12—15—16—23—26—27 és 31-re esnek. Ezek közül legerősebb hatásuak a 12-iki hideg, 15-iki csapadékos, havas és 26 iki hideg, szeles, esetleg viharos jellegüek.

Az ingyenes nepoktatás és tandijkárpotlás ügyére vonatkozó magyarázatát nyerhetik az iskolaszékek azon munkából, melyet e czélra Göndör Ferenc veszprémi kir. s. tanfelügyelő irt. Tanitók rendkivül becses anyagot találnak benne, iskolaszékek pedig teljes tájékozódást nyernek arra az esetre is, ha netán tandijkárpotlásuk miatt felebbezésre lenne szükségük. A könyvben 80 magyarázatban mintegy 10 miniszteri rendelet és közig. birósági döntvény van. Ára egy korona. Megrendelhető a szerzőnél.

Janósnaza.

Rovatvezető: BORS.

A janoshází iskolákat lezárták. Miután a kanyaró annyira elterjedt, hogy már egészen járványszerü, azért az iskolákat dec. 8-án lezárták. A gyermekek mehetnek most a szélrózsa minden irányába. Tanulmányaikat abba kellett hagyniok, éppen abban az időben, amikor legjobban járhatnak az iskolába. Hogy meddig kell távolmaradniok az iskolából, az még bizonytalan, de előreláthatólag vagy 4 heig.

Eljegyzés. Ámor istenke elrepült községünk felett és szerelem-nyilat elereszt vén, egy bájos leányka szivében állt meg. E bájos leányka Schlesinger Irenke, akinek eljegyzése szombaton volt. A fényes eljegyzésen ott voltak: Dr. Morton Adolf és a Salzberger-család összes tagjai. A legjobb hangulat mellett együtt voltak kivilágos-kivirradtig.

Választások. Az orthodox hitközség tisztujitása 1910 dec. 16-án lesz. Az előjelekből ideve marad minden a régiben.

A Koronát megépitik. Erdődy Sándor gróf tulajdonat képező szálloda-hajának az átalakitása végett Moger [illegible] ari épitőmester méreseket eszközölt, hogy azon ősdi épületből egy modern szálloda kerülhessen. Egy lépessel megis előbbre megyünk s elismeréssel kell adózunk az adózatkes[illegible] grófnak, aki ily megbizást adott az épitőmesternek. Az épitkezést a tavaszra kezdik.

A két éves katonai szolgálat. A katonai reformok közül kétségtelen a legfontosabb a két éves szolgálat behozatala. Mint értesülünk, a kétévi katonai szolgálat a lovassságnál és a tüzérségnél keresztül vihető nem lesz. Épp azért az ezen fegyvernemben szolgálatot teljesitő legénysége olyképpen fog rekompenzálódni, hogy a tartalékos állományba idejük [illegible] nem fog [illegible]dittetni. Az el[illegible] szemlék meg fog[illegible] szünni, azonban a hadügyminisztertnek joga lesz effele szemléknek tartásat elrendelni.

Szerkesztői üzenetek.

N. P. A levelet már lezártam, mikor értesültem sorairól. Nem örültem neki és igen meglepett ez az őszinte barátságos szeretet. Majd ugy alkuszok, csak elbanok [illegible]ük, nyugodt a lelkiismeretem. Üdv.

Karácsonyi [illegible] levelezőlapok [illegible]
Dinkuréve [illegible] könyv- és [illegible]
[illegible] Czi[illegible]

— LEGKÖZELEBB MEGJELENIK —
a képviselőházban most letárgyalt uj

POLGÁRI PERRENDTARTÁS

cimü könyv.

Birák, ügyvédek, kereskedők, iparosoknak nélkülözhetetlen.

Összeállitotta, magyarazatokkal és szaljegyzetekkel ellátta:

CSILLÉRY DÁVID, kir. járásbiró.

A 400 oldalra terjedő törvénykönyv, mely a legfinomabb papiron, *zsebben hordható* alakban lesz kiállitva, **bolti ára füzve 6 korona.**

MEGRENDELHETŐ:

MANYÁK és TÓTH

könyvkiadóknál NAGYKÁROLYBAN

és minden hazai könyvkereskedőnél.

FIX FIZETÉS

és magas jutalék mellett alkatmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság
Budapest, IV., Perenciek-tere 6.

Minden embernek nélkülözhetetlen

EHRLICH „606".

Legközelebb megjelenik

Ehrlich és Hata

sajátkezü munkája az altalunk feltalált „606" gyógyitó szerről. Az eredeti kisérletek megörökitett élethü képeivel. Irták: **Dr. Ehrlich P.** és **Dr. Hata S.** Magyarra forditotta, elő-szavai és magyarázatokkal ellatta: **Dr. Marschalko Tamás** kolozsvári egyetemi tanár. Tudományos értéke mellett szenzacióson érdekes munka, — melynek tartalmát minden kulturembernek ismernie kell. Bolti ára füzve **6 K.** diszkötésben **8 K.** Az előfizetési összeg beküldése esetén bermentve küldjük, utánvételes rendelés esetén a portot a rendelő fizeti.

Megrendelhető

Hegedüs és Sándor

könyvkiadóhivatalatol **Debrecenben** és bármely más hazai könyvkereskedőnél.

Discrét szetküldés.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi

savanyuviz

Bor, pezsgőhöz a legjobb ital

Magyarországi főraktár: Budapest V. Zrinyi-u. 10.

ÉPITTETŐK FIGYELMÉBE!

Mint épitési vállalkozó, működésemet *Sárvár és vidékére* kiterjeszteni óhajtván, e célból *SÁRVÁROTT* (Villanytelep-utcában) egy *képesitett épitőmester* közreműködésével

műszaki irodát

nyitottam.

Vállalkozom az épitésnek terén előforduló mindennemü munkákra **szolid kivitelben, jutányos árak és kedvező fizetési feltételekkel.**

Kiváló tisztelettel:

Günsberger J. Jenő

épitési vállalkozó.

Fa- és ácstelep: Keményegerszegen.

KOLERA

veszedelme idején **MOSAKODJUNK Szent-László fertőtlenitő szappannal.**

Darabjá 70 fillér.

Főraktár: **Német Márkus** divatáruraktárában Czelldömölkön.

Eladó ház.

Celldömölkön, az Erzsébet-utca 11. sz. házamat, melyen 2 utcai lakás van, nagy kerttel azonnal eladom.

özv. **Sümegi Sándorné.**

Stock-Cognak Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS és STOCK

gőzpároló telepéből

BARCZOLA.

Egyedüli Cognac-gőzfőződe állandó hivatalos vegyi elenőrzés alatt.

Kapható Jánoshazan:

minden jobb üzletben.